

Specialisten beoordelen twintig dochtergroepen op de NRM

‘Norwin echte kwaliteit’

Om een goed afgewogen oordeel te kunnen vormen, vroeg Melkvee vijf ervaren veebeoordelaars de dochtergroepen op de NRM te evalueren.

Van de twintig stieren waarvan dochters op de stand en in de ring verschenen, werd Norwin met een 8,4 als beste beoordeeld. Windstar staat met een 5,7 onderaan op de lijst.

Sinds het competitie-element enkele NRM's geleden is verdwenen, is de dochtergroepdemonstratie ontdaan van de nodige spanning. Natuurlijk kan elke bezoeker zijn eigen conclusies trekken door de dochtergroepen op de stand te bekijken en op basis van de ringpresentatie, maar toch heeft het meerwaarde om de betere en minder goede dochtergroepen als zodanig aan te wijzen. Niet alles is immers in fokwaarden te vangen en om die reden vroeg Melkvee vijf specialisten de dochtergroepen te beoordelen en een cijfer toe te kennen (zie de tabel op pagina 9). De vijf specialisten beoordelen de

dochtergroepen op de vrijdag van de NRM onafhankelijk van elkaar, zowel op de stand als in de ring, en verzamelen zich na afloop. Het team bestaat uit fokkerijanalist Kees van Velzen uit Lathum (GD), onafhankelijk paringsadviseur en oud-melkveehouder – hij fokte de stier Himster Grandprix – Auke Landman uit Offingawier (FR), bedrijfsleider van proefbedrijf De Schothorst en voorzitter van de Triple-A-vereniging Johan van Houwelingen uit Lelystad (FL), melkveehouder – hij fokte al vijf generaties honderdtonners – Ton Lansbergen uit Egmond aan den Hoef (NH) en oud-KI Kampen-inspecteur en melkveehouder Albert Prins uit Nieuwleusen (OV).

De mannen bespreken de stieren in de volgorde waarin hun dochtergroepen zich in de ring begaven en zo passeert *De-Su 521 Bookem* als eerste de revue. „Ik vond het een knappe groep, zeker vanwege het feit dat er nog maar zo weinig dochters van zijn”, trapt Auke Landman af. „Ze beschikken over beste kruizen, alleen is de achterspeenplaatsing wat nauw.” „Het zijn inderdaad geen robotkoeien”, bevestigt Kees van Velzen, „en ik vond dat ze de bovenlijn wat lieten zakken.” Johan van Houwelingen omschrijft ze als sterke koeien met weinig melktype. „Ze hadden veel capaciteit voor jonge vaarzen, maar ik miste de laatste rib een beetje. Ook

De studieclubdeelnemers bekijken de dochtergroep van RH Norwin op de stand. Gave koeien met veel ras, luidde het oordeel.

mocht het beengebreek wat beter", aldus Albert Prins.

Verrassende groep

De dochters van roodfactorstier *Gansey's Leonidas* stapten als tweede de ring binnen. Ton Lansbergen omschrijft ze als jeugdige vaarzen, met soms een iets vlak kruis. „Een verrassende groep, heel jeugdige", meent Landman. Ondanks zijn enthousiasme heeft hij ook enkele opmerkingen op de halfbroer van Talentino. „Ze waren wat smal en iets nauwer in het kruis. Ook mochten ze wat overtuigender stappen." „Een jeugdige, uniforme groep", meent ook Van Houwelingen, „met goede uiers en benen."

Een stier die in april met interessante fokwaarden debuteerde, was de roodbonte *Etaregge Brooklyn*. „Hij maakte zijn verwachtingen niet waar", wijst Landman op zijn dochtergroep. „Ze waren te groot en misten jeugd", meent Van Velzen. De mannen hebben de nodige opmerkingen op de uiers. Landman omschrijft ze als diep en Van Velzen wijst op de korte vooruiers. Ook Van Houwelingen is niet enthousiast. „De uiers waren te los, ik noem zulke uiers cellenuiers. Verder hadden ze grove hakken." Volgens Lansbergen miste de groep uniformiteit en waren enkele dieren te licht. Prins vindt juist dat de Brooklyns frames met capaciteit hadden, maar noemt de uiers slordig. Het beengebreek was volgens hem wel goed. „De stier heeft een slechte beurt gemaakt", meent Landman, „maar de fokwaarden zijn belangrijker."

No-nonsense koeien

Een stier die eveneens in april hoog debuteerde, maar dan bij zwartbont, was *Vendairy Wonder*. „Vaarzen met nette frames met een mooie capaciteit. Ze hebben jeugd, een mooi open melkskelet en super uiers. De enige opmerking die ik heb, is dat de kruizen soms iets te hellend waren", aldus Prins. „Ze waren diep en rijp", meent Van Velzen, „maar drie waren er nogal overbouwd." Landman merkt op dat dat een lange levensduur niet in de weg hoeft te staan. Hij spreekt van een fraai type, super kruizen en een zeer uniforme groep. Puntjes van kritiek vormen voor Landman de nauw geplaatste achterspenen en de iets koehakkige stand van de achterbenen. „Het beenwerk was soms niet voldoende, ze waren wat grof in het spronggewricht", aldus Lansbergen. „Het worden zware koeien, hij moet dan ook op koeien met goed beenwerk gebruikt worden." Van Houwelingen merkt nog op dat de Wonder-dochters wat nauwer zijn tussen de zitbeenderen.

Een nieuwe CRV-stier die wel op lovende kritieken mag rekenen, is *Midwolder Goldmar*. „Ik vond het een beste groep no-nonsense koeien, met een goede conditie en goede

uiers", aldus Prins. „Een uitstekende groep uniforme koeien, die tegen een stootje kunnen", meent Landman. Van Velzen vond de dieren iets kort aandoen en wijst op het woelige karakter. „Het waren sterke boerenkoeien met wat weinig melktype, ze waren wat kort in de hals", merkt Van Houwelingen op. Lansbergen wijst nog op de goede benen.

Niet NRM-waardig

Een stier die heel verschillend wordt beoordeeld, is *Maple-Downs-I G W Atwood*. De stier is een extreme exterieurverver met een fokwaarde van 117 voor totaal exterieur, terwijl hij een fokwaarde van 88 noteert voor kruisligging (oplopend). „Zijn dochters zijn te groot voor Nederland en de kruizen zijn slecht, dan ben ik klaar", reageert Lansbergen. „De uiers waren best, de achteruiers super hoog", aldus Landman, „maar de kruizen inderdaad slecht." Prins noemt het een stier voor de show. Van Houwelingen is het meest kritisch. „Ik vind het een stier voor de werkverschaffing. Zijn dochters zijn te groot, te open en hebben zwakke lendenen." Een stier die unaniem op veel kritiek mag rekenen, is de roodbonte *HJR Windstar*. „Ik vond ze balkvormig", aldus Van Velzen. „Ze hadden korte ribben en waren wisselend wat betreft uiers; wel beschikten ze over goede benen", meent Van Houwelingen. „De uierbalans was niet goed", stelt Prins, „en ze waren slordig van bouw. Ook waren de benen steil. Gezond van binnen, maar niet zo mooi van buiten." Lansbergen spreekt van degelijke boerenkoeien, met slordige uiers. „Het waren slordige koeien met wel voldoende lichaamslengte. De vooruiers waren wat bol, ik vond de groep niet NRM-waardig", zegt Landman.

Koeien met spiertje

De nieuwelingen van CRV krijgen de nodige kritiek te verduren. Zo blijkt ook het oordeel over *Aurora Jeroen* soms niet mals. Kees van Velzen is nog het meest positief. „Hij geeft goede gebruikskoeien met een opvallend goede conditie. En hij geeft robot-uiers met voldoende ruimte tussen de achterspenen." „Ze waren een beetje slordig, maar het zijn wel productiekoeien", meent Lansbergen. Auke Landman is kritischer. „De stier geeft kleine, korte en vroegrijpe dieren. De uiers waren voldoende, maar de ophangband was niet goed. Dat is niet duurzaam. Bovendien waren de kruizen vlak." Van Houwelingen spreekt van matig beenwerk met een koehakkige stand, ook ontbrak het de groep volgens hem aan uniformiteit. Een stier die eveneens conditierijke dochters geeft, is *Talentino*. Maar bij zijn wat oudere dochters weten de mannen dat wel te waarderen. „Het zijn heel degelijke,

sterk gebouwde boerenkoeien met beste benen. Ze kunnen tegen een stootje", vindt Landman. „Als je zo'n stier gebruikt, hoef je niet te kruisen", meent Prins. „Zijn dochters beschikken over lange frames en beste uiers en benen." Van Houwelingen omschrijft ze als goed uitgezwaarde koeien met een spiertje. „Ze zijn inderdaad goed doorgeroeid en ►

Copyright foto

Aan de aansprekende dochtergroep van Morningview Legend was de productie volgens de studieclubdeelnemers goed af te zien.

mooi in balans”, bevestigt Lansbergen. Van Velzen is wat kritischer. „De vooruiers waren kort en een beetje bollig. Ik zag veel Kian en weinig Talent.”

Gave koeien

Een stier die ondanks zijn relatief lage index op veel lof mag rekenen, is *RH Norwin*. „Zijn groep derdekalfsdochters bood echte kwaliteit en was zeer uniform”, stelt Lansbergen. „Dat ondanks de kleine selectieruimte”, reageert Van Houwelingen, „ik zag er veel van Comestar Lee in terug, die koeien konden ook oud worden. Wat me verder opviel, was dat de dieren zo rustig waren.” „Koeien met veel ras”, beschrijft Landman. „Wel waren ze een beetje vlak in de kruizen en liepen ze iets hakkig.” „Koeien met veel melkopdruk en iets korte spenen”, merkt Prins op. „Gave koeien”,

stelt Van Velzen kortweg. Ondanks zijn hoge score voor totaal exterieur van 115 is niet iedereen overtuigd van de kwaliteiten van *Newhouse Gofast*. Kees van Velzen noemt zijn dochters te scherp en te smal, maar zag wel goede uiers. Auke Landman zag een uniforme groep vaarzen, die weliswaar licht in de voorhand was. Een bevinding die Van Houwelingen deelt. „Ze waren groot, maar wel correct en beschikten over voldoende jeugd”, vindt Lansbergen. „Een goede stier binnen het CRV-assortiment.”

Weinig show

Een CRV-stier met een aanmerkelijk lagere exterieurscore, maar die op minstens zoveel sympathie mag rekenen, is *TopSpeed Kodak*. „Niet te grote, correcte, functionele koeien met goede uiers”, oordeelt Van Houwelingen.

„Koeien met beste uiers en weinig show”, aldus Van Velzen. „Ze waren prima in balans, maar wel iets kort”, meent Landman. „Een jeugdige, melkrijke groep vaarzen met mooie doorgroeimogelijkheden. Ze lijken me probleemloos”, omschrijft Prins. „Ze hebben een goede bouw, zijn niet te groot en heel correct”, bevestigt Lansbergen. *R-E-W Seaver* deed zijn naam eer aan. Met een fokwaarde van 116 staat hij bekend als een vererver van uitstekende uiers. „Ze hadden inderdaad heel goede uiers, maar waren wel te groot”, aldus Van Velzen. „Groot, maar wel in verhouding”, reageert Van Houwelingen. „Ik vond het sterke, vitale dieren”, meent ook Lansbergen. „Ze beschikten over een goede balans en over beste benen”, aldus Landman. Prins viel het pittige karakter op.

Traagmelkend

Kees van Velzen noemt de dochtergroep van *J & G Malando* degelijk, met nauwelijks zwakke plekken. Albert Prins noemt het sterke, ronde vaarzen, met goede uiers en benen. Van Houwelingen wijst op de beste kruizen: „Ze zijn lang en breed.” „Soms waren ze wat week in de bovenbouw, verder waren ze goed, met voldoende jeugd”, meent Lansbergen. Auke Landman is het meest kritisch. „Ik vond de groep matig uniform en de dieren een beetje kort. Maar de uiers waren goed en het beengebreek ook.” Landman wijst wel op de lage melksnelheid. Malando scoort een fokwaarde van slechts 91 (op zwartbontbasis 92). „Meerdere stieren scoren laag voor melksnelheid, ik vind dat toch een aandachtspunt. Malando is de meest extreme, maar ook Jeroen (94), Goldmar (95), Seaver (95), Wonder (96) en Atlantic (96) scoren duidelijk ondergemiddeld.” Van de groep van *Lonar* blijkt Johan van Houwelingen het meest gecharmeerd. „Ik vond het beste, jeugdige vaarzen, met goede uiers en benen en ook met goede kruizen. Het zijn dieren met show én functionaliteit.” De anderen zijn iets gematigder in hun enthousiasme. Ton Lansbergen omschrijft de Lonars als iets balkiger en smal, maar wel met lengte en met jeugd. „Ze kunnen naar je toe komen.” Volgens Landman zijn ze groot, lang en smal, maar was de groep uniform. „Ze hadden droge benen, maar liepen wel wat hakkig.” „Het gebruik kon inderdaad beter”, meent ook Prins. „De stier doet mij aan F16 denken; ook van zijn dochters kon je je afvragen of ze ooit rijp zouden worden”,

Nadat de vijf uitgenodigde veebeoordelaars de dochtergroepen ieder voor zich hadden beoordeeld, zowel op de stand als in de ring, ontspon zich een discussie over het geziene.

Copyright foto

Video's

Van alle twintig dochtergroepen zoals ze in de ring werden gepresenteerd, is een video te bekijken op www.melkvee.nl in het dossier Melkvee Magazine. Ook zijn er op de site uitgebreide fotoseries te vinden van de beste dieren van de individuele keuring.

meent Van Velzen.

Met spanning werd uitgekeken naar de dochters van hoogste NVI-stier *Delta Atlantic*. „Het waren grote, lange, ruime vaarzen met goede uiers, waarbij de speenplaatsing soms beter mocht“, meent Albert Prins. „Ik vond de speentjes kort, vooral achter“, zegt Van Velzen. „Er was weinig ruimte voor de achteruier, de dieren hadden veel binnendij“, aldus Van Houwelingen. „De dieren spraken mij niet aan, ik vond de groep een beetje saai“, stelt Lansbergen. „Ik denk dat het moment niet goed was, ze waren een beetje dik en gesloten. Ook Landman had beter verwacht. „Maar de achterbeenstand was van achteren bekeken super.“

Te groot en te smal

Hoewel hij net als *Atlantic* een totaal exterieur van 113 noteert, zijn de dochters van *Crackholm Fever* toch heel anders. Johan van Houwelingen is er niet van gecharmeerd. „Ik vond ze te groot en te smal en de kruizen waren vlak. Ik vond de groep van de andere *Semex*-stier, *Seaver*, veel beter.“ Albert Prins denkt er anders over. „Ik vond dat ze evengoed beste kruizen hadden. Ik zie ze liever zo dan te hellend. Ik denk dat het beste oude koeien worden. De *Seavers* waren af, deze groeien door.“ Lansbergen twijfelt aan de levensduur van de *Fevers*. „De draaiers zaten te ver naar achteren.“ Kees van Velzen spreekt van een smalle borst en zeer goede uiers. En net als Albert Prins is ook Auke

De zwartbonte *Goldmars* en de roodbonte *Kodaks* in het CRV-paviljoen mochten op lovende kritieken rekenen van de studieclubdeelnemers.

Landman enthousiast. „Ik zag een uniforme, fraai melktypische groep, met beste, hoge achteruiers en iets vlakke kruizen.“

Beste beenwerk

Delta Fidelity staat bekend om het goede beenwerk dat hij vererft. Bij zijn dochtergroep kwam dat ook tot uiting. Alle vijf mannen zijn het erover eens dat de *Fidelity*'s de beste benen van allemaal hebben. „Ik zag zeer goed gebouwde dieren, met een minnetje voor de vooruiers“, aldus Lansbergen. „Die waren iets kort“, vult Van Houwelingen aan. „Ze waren wat wisselend in uiers en de kruizen waren wat vlak, dat zag je bij het lopen“, meent Landman. „Ze waren iets bollig in de achteruiers en iets smal in de dam“, stelt Prins. „Super melkkoeien met een mooie ribpartij“, gaat Prins verder over de dochters van *Morningview Legend*. „Ze spraken me direct aan, net als de *Norwins*. Ze geven makkelijk melk.“ „Koeien met een goede inhoud en melkopdruk“, oordeelt Van Velzen. „Koeien met een mooie middenhand“, bevestigt Landman, „maar de ophangband mocht sterker. Het

beengebruik was wel goed.“ Lansbergen noemt de dieren iets ouwelijk en Van Houwelingen vindt ze te open gebouwd. „Je kunt de hoge Inet er wel aan afzien.“ Landman wijst nog op de lage fokwaarde voor karakter van 90.

Mooi doorgegroeid

De dochters van *Ralma O-Man CF Cricket-ET* betraden als laatste de ring. „Ze waren het andere uiterste van *Legend*, de *Crickets* straalden juist weinig productie uit“, meent Johan van Houwelingen. „Ze hadden iets meer laatste rib mogen hebben en misten daardoor de melkopdruk wat. Maar de uiers en benen waren goed“, vindt Albert Prins. Volgens Ton Lansbergen zijn de dieren zeer goed ontwikkeld. „Ze zijn goed doorgegroeid en goed afgewerkt.“ Kees van Velzen vindt de *Crickets* aan de grote kant voor een gebruikskoe en noemt de spenen wat kort. Auke Landman is het met hem eens. „Over het algemeen moet er goed gekeken worden naar de optimale speenlengte; ze hebben de neiging te kort te worden.“ Verder noemt Landman de *Crickets* mooi doorgegroeiende jonge koeien. ■

De twintig stieren waarvan dochters op de NRM werden gepresenteerd, gerangschikt op het gemiddelde cijfer dat de vijf studieclubdeelnemers hun dochtergroep toekenden. 1 = Auke Landman, 2 = Johan van Houwelingen, 3 = Kees van Velzen, 4 = Ton Lansbergen, 5 = Albert Prins en * = alles op zwartbontbasis.

KI	Kleur	Stier	Vader	Moedersvader	NVI*	Ext*	1	2	3	4	5	Totaal
KI Samen	Z	RH Norwin RF	Stormin Norman	Comestar Lee	71	104	8,8	7,5	8,0	9,0	8,5	8,4
CRV	Z	Ralma O-Man CF Cricket-ET	O Man	Durham	178	111	9,1	8,0	8,0	8,1	8,1	8,3
Semex	Z	R-E-W Seaver	Goldwyn	Durham	194	115	8,3	8,0	7,7	8,8	8,3	8,2
CRV	R	Delta Fidelity	Kian	Lightning	186	109	8,7	7,5	8,2	8,1	8,3	8,2
GGI	Z	Lonar	Laudan	Design	109	104	7,6	8,5	7,9	8,0	8,0	8,0
KI Kampen	R	Talentino	Talent	Kian	154	109	9,0	7,0	6,7	8,3	8,5	7,9
CRV	Z	Midwolder Goldmar	Goldwyn	O Man	277	112	9,0	6,5	7,3	8,2	8,4	7,9
ABS	Z	Morningview Legend	O Man	Durham	173	108	7,3	7,5	7,5	8,3	8,6	7,8
AI Total	Z	Vendairy Wonder CV	Shottle	Goldwyn	266	115	8,8	7,0	6,8	8,0	8,4	7,8
Semex	Z	Crackholm Fever	Goldwyn	Blitz	244	113	8,4	6,5	7,4	8,0	8,6	7,8
KI Kampen	Z	Gansey's Leonidas RF	Goldwyn	Kian	174	109	8,6	7,0	7,1	8,0	8,0	7,7
CRV	R	Topspeed Kodak	Kevin	Stadel	164	102	8,0	8,0	6,9	7,3	8,3	7,7
KI Samen	R	J & G Malando	TS Gogo	Kian	131	105	7,5	8,0	7,0	7,5	8,4	7,7
CRV	Z	Newhouse Gofast	Goldwyn	O Man	205	115	7,9	6,0	6,5	8,8	8,5	7,5
WWS	Z	De-Su 521 Bookem	Planet	Ramos	285	113	8,0	6,5	7,2	7,9	8,0	7,5
CRV	Z	Delta Atlantic	Ramos	O Man	318	113	7,1	6,5	7,3	7,8	7,8	7,3
WWS	Z	Maple-Downs-I G W Atwood	Goldwyn	Durham	233	117	8,5	5,0	6,5	7,8	8,2	7,2
CRV	R	Etaregge Brooklyn	Mr Burns	Kian	208	111	6,5	4,5	5,8	7,3	7,0	6,2
CRV	Z	Aurora Jeroen	Bertli	O Man	242	108	5,5	4,0	7,5	6,7	6,0	5,9
CRV	R	HJR Windstar	Spencer	O Man	184	105	5,0	5,5	5,4	6,7	5,8	5,7